

ORGANIZACJA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ. SYSTEM NADZORU

ORGANISATION OF STATE FIRE SERVICE. INSPECTION SYSTEM

Rok 2005 upłynął pod znakiem intensywnych prac mających na celu doskonalenie organizacji Państwowej Straży Pożarnej i przez to zapewnienie właściwej (odpowiedniej) realizacji powierzonych jej zadań. Bez wątpienia do najistotniejszych spośród podejmowanych w tym okresie działań zaliczyć należy prace nad projektem ustawy zmieniającej ustawę o PSP. Uchwalona w 2005 r. nowelizacja tej ustawy dotyczyła wielu zagadnień, w tym zadań komendanta głównego PSP, komendantów wojewódzkich PSP, organizacji i regulaminów organizacyjnych komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) PSP, czy bezpieczeństwa i higieny służby w PSP. Z uwagi na powyższą zmianę w Komendzie Głównej PSP prowadzono prace związane z przygotowaniem i wdrożeniem przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Celowym jest wyszczególnienie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ramowej organizacji komendy wojewódzkiej i komendy powiatowej (miejskiej) PSP. Przygotowywany przepis zastąpi obowiązujące dotychczas rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 kwietnia 1999 r. w tej sprawie i ureguluje, stosownie do zgłaszanych potrzeb, takie zagadnienia jak: zasady podziału komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) PSP na kategorie (w zależności od liczby stałych mieszkańców na obszarze, odpowiednio, województwa i powiatu), sposób naliczania etatów dla komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) PSP poszczególnych kategorii, rodzaje komórek organizacyjnych i zakres ich działania, sposób łączenia i podziału poszczególnych komórek organizacyjnych, rodzaje stanowisk przewidzianych dla kierujących poszczególnymi komórkami. Celem nadrzędnym prowadzonych prac było określenie możliwości etatowego wzmocnienia jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP poprzez dokonanie stosownych zmian organizacyjnych komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich) PSP. Decyzją komendanta głównego PSP, w połowie roku, powołano zespół do opracowania przedmiotowego projektu, w pracach którego uczestniczyli także przedstawiciele ogólnokrajowych organizacji związków zawodowych działających w PSP.

W 2005 r. prowadzono również prace związane ze zmianami organizacji wewnętrznej Komendy Głównej PSP. Zmiany te dokonane zostały na podstawie Zarządzenia Nr 1 Komendanta Głównego PSP z dnia 18 lipca 2005 r. oraz Zarządzenia Nr 2 Komendanta Głównego PSP z dnia 30 września 2005 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Głównej PSP i podyktowane były m.in. koniecznością realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego, służby bezpieczeństwa i higieny pracy w PSP, realizacji zakupów finansowanych z różnych źródeł, w tym zagranicznych oraz odpowiedniego zabezpieczenia obiegu dokumentacji dotyczącej Unii Europejskiej.

Ponadto w drodze Decyzji Komendanta Głównego PSP z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie zakresu czynności zastępców komendanta głównego PSP ustalono podział kompetencji pomiędzy komendantem głównym PSP i jego zastępcami. Na jej podstawie poszczególnym członkom

ściśłego kierownictwa Komendy Głównej PSP przyporządkowano nie tylko określone komórki organizacyjne KG PSP, ale także inne jednostki organizacyjne PSP. W nadzorze kompetencyjnym komendanta głównego PSP pozostaje Centralne Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, zaś jednemu z jego zastępców podporządkowano Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie oraz szkoły PSP.

Schemat struktury organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w 2005 r. przedstawia rys. 1. Wykaz jednostek organizacyjnych PSP w 2005 r. – tabela 1.

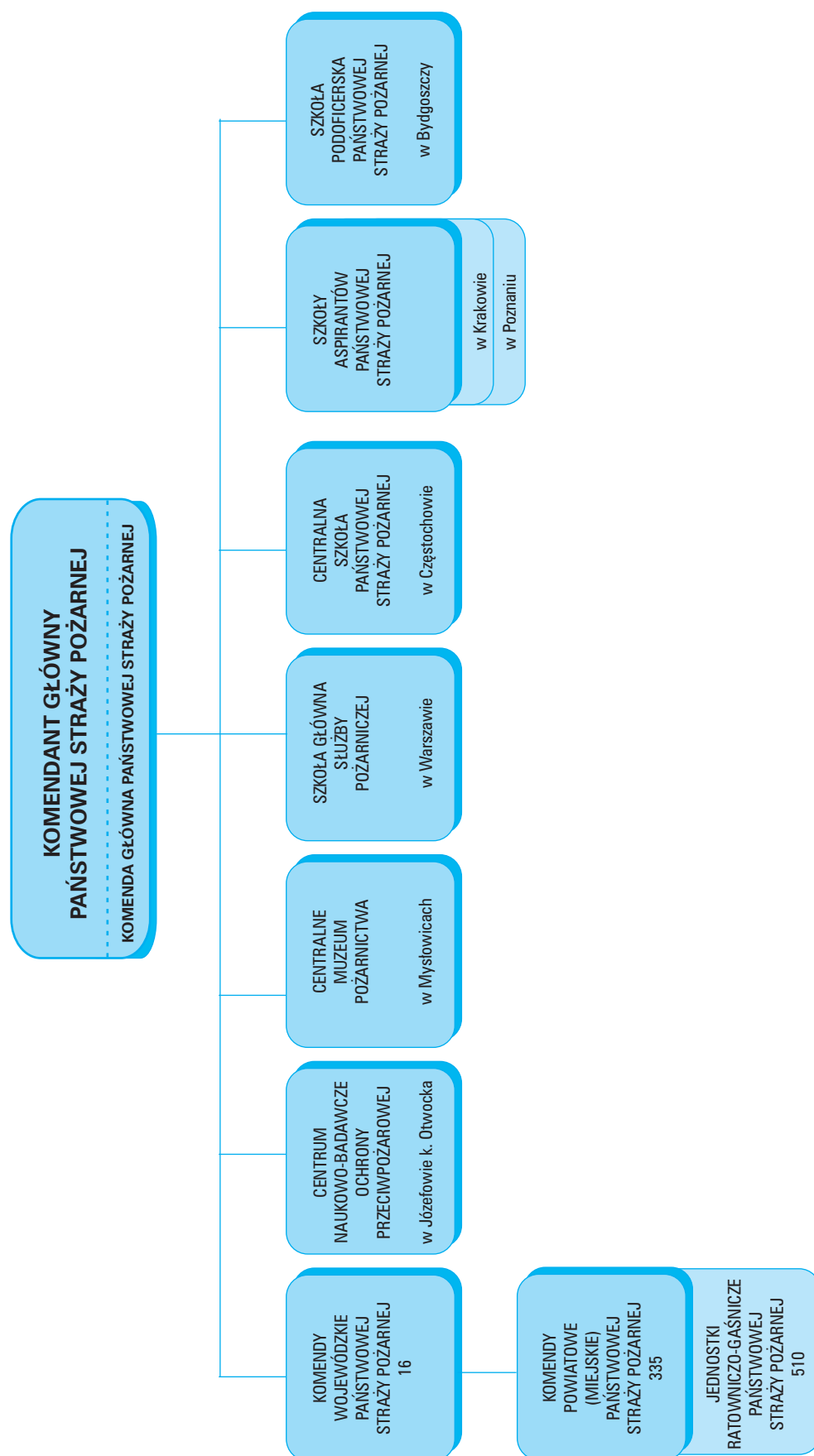
Tabela 1. Jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej działające w 2005 r.

Lp.	Województwo	KG PSP	KW PSP	Szkoly PSP	CMP	CNBOP	KP i KM PSP			Ogółem jednostek organizacyjnych PSP
							KP PSP	KM PSP	razem	
1.	dolnośląskie		1				22	4	26	27
2.	kujawsko-pomorskie		1	1			15	4	19	21
3.	lubelskie		1				16	4	20	21
4.	lubuskie		1				10	2	12	13
5.	łódzkie		1				19	3	22	23
6.	małopolskie		1	1			16	3	19	21
7.	mazowieckie	1	1	1		1	33	5	38	42
8.	opolskie		1				10	1	11	12
9.	podkarpackie		1				17	4	21	22
10.	podlaskie		1				11	3	14	15
11.	pomorskie		1				15	4	19	20
12.	śląskie		1	1	1		12	19	31	34
13.	świętokrzyskie		1				12	1	13	14
14.	warmińsko-mazurskie		1				17	2	19	20
15.	wielkopolskie		1	1			27	4	31	33
16.	zachodniopomorskie		1				17	3	20	21
Razem		1	16	5	1	1	269	66	335	359

Kontynuowano prace w zakresie organizacji pracy archiwów zakładowych w jednostkach organizacyjnych PSP. Archiwa te działają na podstawie zarządzenia nr 28 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji.

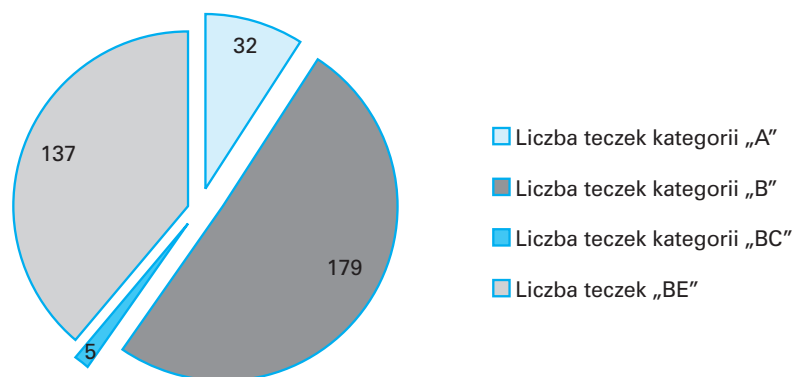
Aktualny zasób archiwalny Komendy Głównej PSP stanowi:

- zbiór otwarty, w którym znajdują się akta przekazane według 341 spisów zdawczo-odbiorczych wytworzonych przez komórki organizacyjne KG PSP. W otwartym zasobie archiwalnym znajduje się obecnie 10 475 teczek, w tym materiały o charakterze niejawnym;

Rys. 1. Schemat struktury organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej w 2005 r.

- zbiór zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Opolu (92 spisy zdawczo-odbiorcze). W zbiorze tym znajduje się 18 metrów bieżących akt;
 - zbiór zamknięty byłej Szkoły Podoficerskiej PSP w Supraślu (81 spisów zdawczo-odbiorczych). W zbiorze tym znajduje się 18,5 metrów bieżących akt.
- W roku 2005 do Archiwum Komendy Głównej PSP przyjęto 353 teczki akt w liczbie około 12,5 metrów bieżących, co w rozbiciu na poszczególne kategorie archiwalne przedstawia rys. 2.

Rys. 2. Podział na poszczególne kategorie archiwalne

W roku 2005 w Archiwum Komendy Głównej PSP przeprowadzono brakowanie dokumentacji niearchiwalnej wytworzonej w byłej Szkole Podoficerskiej PSP w Opolu, której termin przechowywania już minął. Zgodnie z zezwoleniem nr 1/2005 z 29 grudnia 2005 r. wydanego przez komendanta głównego PSP, st. bryg. mgr inż. Kazimierza Krzowskiego przekazano na makulaturę 258 teczek.

Wydano 94 zezwolenia jednorazowe na wybrakowanie i przekazanie na makulaturę lub zniszczenie dokumentacji niearchiwalnej (kat. „B”) przez jednostki organizacyjne PSP. W 10 przypadkach odmówiono wydania zezwolenia na brakowanie dokumentacji z powodu różnych uchybień merytoryczno-formalnych.

W roku 2005 kontynuowano szkolenia pracowników prowadzących sprawy archiwalne w jednostkach organizacyjnych PSP. W tym celu zorganizowano i przeprowadzono kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia. Kurs zorganizowany w Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpowozarowej w Józefowie w dniach 28 listopada – 2 grudnia 2005 r. ukończyło 56 osób. Kurs prowadzili pracownicy Krajowego Centrum Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.

W ramach prowadzenia nadzoru organizacyjno-merytorycznego nad archiwami zakładowymi działającymi w jednostkach organizacyjnych PSP w 2005 r. przeprowadzono 6 kontroli w Komendach Wojewódzkich PSP w Toruniu i Olsztynie, CNBOP w Józefowie, SP PSP w Bydgoszczy, CMP w Mysłowicach i CS PSP w Częstochowie. Archiwa zakładowe działające w jednostkach organizacyjnych PSP zgromadziły w swoich zasobach archiwalnych łącznie 456 575 teczek akt w ilości około 10 547 metrów bieżących. Stan ilościowy posiadanego przez jednostki organizacyjne PSP zasobu archiwalnego na dzień 31 grudnia 2005 r. dostępny jest w Archiwum KG PSP.

Kontrolole prowadzono w zakresie przestrzegania postanowień zarządzenia nr 28 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie organizacji i zakresu

działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji. Na podstawie sporządzonych protokołów pokontrolnych zostały wydane polecenia pokontrolne, w celu usunięcia stwierdzonych uchybień. Do najczęściej spotykanych uchybień w działalności archiwalnej kontrolowanych jednostek należą:

- nieprzestrzeganie terminowości brakowania akt tj. po dniu 1 stycznia roku następnego po roku, w którym wygasa obowiązek przechowywania akt kategorii „B”, stosownie do postanowień § 44 cytowanego powyżej zarządzenia;
- nieprzekazywanie do archiwów zakładowych całości akt spraw wytworzonych przez komórki organizacyjne, tj. najpóźniej po 2 latach od ich zakończenia oraz teczek akt osobowych zwolnionych funkcjonariuszy i pracowników cywilnych bezpośrednio po ich zwolnieniu, stosownie do postanowień § 14 i 22 cytowanego powyżej zarządzenia; nieprzestrzeganie zasad klasyfikacji i kwalifikacji archiwalnej akt przy sporządzaniu spisów zdawczo-odbiorczych zgodnie z załącznikiem nr 2 do Decyzji Nr 8 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 27 maja 2004 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz rzeczowego wykazu akt dla jednostek organizacyjnych PSP;
- przyjmowanie do archiwów zakładowych dokumentacji niearchiwalnej i materiałów archiwalnych w stanie nieuporządkowanym, tj. nieprzestrzeganie postanowień § 15 i 16 cytowanego powyżej zarządzenia;
- nieprzestrzeganie zasady wypożyczania i udostępniania akt z zasobów archiwum zakładowego tylko na podstawie „Karty udostępnienia” lub pisemnego zapotrzebowania podpisanego przez kierownika komórki organizacyjnej stosownie do § 31 cytowanego powyżej zarządzenia.

Działalność kontrolna w Państwowej Straży Pożarnej

Przepisem regulującym zasady prowadzenia działalności kontrolnej organów i jednostek PSP jest Zarządzenie Nr 7 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 29 marca 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli urzędu obsługującego ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. 27 maja 2002 r. minister spraw wewnętrznych i administracji zmienił ww. zarządzenie – Zarządzeniem Nr 9.

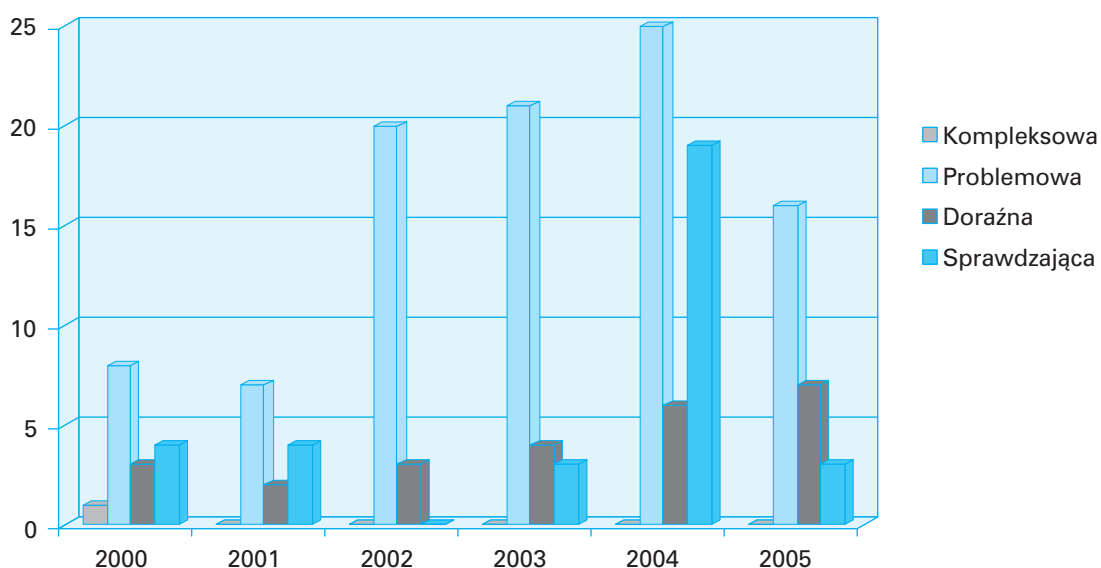
W rocznym planie kontroli na 2005 r. przewidziano następujące tematy:

- realizacja zadań w zakresie finansowo-gospodarczym;
- wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej;
- kierowanie komendami wojewódzkimi PSP;
- sprawowanie nadzoru przez komendantów wojewódzkich PSP nad rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- realizacja zadań przez Biuro Kwatermistrzowskie Komendy Głównej PSP w dziedzinie nadzoru nad gospodarką transportową;
- realizacja przez szefów obrony cywilnej województw zadań szkoleniowych w zakresie obrony cywilnej.

Kontrole zrealizowane przez zespoły kontrolne Komendanta Głównego PSP w jednostkach organizacyjnych PSP

Tabela 2. Rodzaje i liczba przeprowadzonych kontroli oraz jednostki organizacyjne PSP objęte kontrolą

Lp.	Rodzaje kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli	Jednostki organizacyjne PSP objęte kontrolą
1.	Kompleksowa	–	–
2.	Problemowa	16	– Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu – Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie – Centralna Szkoła PSP w Częstochowie – Centralne Muzeum Pożarnictwa – Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy – Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Szkoła Główna Służby Pożarniczej – Komendy Wojewódzkie PSP w: Rzeszowie, Toruniu, Gorzowie Wielkopolskim, Wrocławiu, Olsztynie, Opolu – Biuro Kwatermistrzowskie KG PSP – wojewodowie: podlaski oraz lubuski
3.	Doraźna	7	– Komendy Wojewódzkie PSP w: Rzeszowie, Białymstoku, Toruniu – Komenda Wojewódzka PSP i Komenda Miejska PSP w Gdańsku (realizowana w ramach jednej kontroli) – Komenda Powiatowa PSP w Chojnicach – Komendy Miejskie PSP w: Przemyślu, Elblągu
4.	Sprawdzająca	3	– Komendy Wojewódzkie PSP w: Warszawie, Katowicach, Łodzi

Rys. 3. Liczba i rodzaj przeprowadzonych w 2005 r. kontroli w odniesieniu do lat 2000–2004

Zakresy tematyczne kontroli, według wykazu przedstawionego w poniższej tabeli, obejmowały realizację zadań przez komendantów wojewódzkich PSP oraz komendantów i dyrektorów jednostek centralnych PSP.

Tabela 3. Tematyka kontroli oraz liczba skontrolowanych jednostek organizacyjnych PSP

Lp.	Tematyka kontroli	Rodzaje kontroli, w trakcie których badano tematykę	Liczba skontrolowanych jednostek
1.	Realizacja zadań w zakresie finansowo-gospodarczym	problemowa	7
2.	Wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej	problemowa	3
3.	Kierowanie komendami wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej	problemowa	3
4.	Sprawowanie nadzoru przez komendantów wojewódzkich PSP nad rzeczoznawcami ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych	sprawdzająca	3
5.	Realizacja zadań przez Biuro Kwatermistrzowskie Komendy Głównej PSP w dziedzinie nadzoru nad gospodarką transportową	problemowa	1
6.	Sprawdzenie zarzutów na działalność jednostek organizacyjnych PSP	doraźna	7
7.	Realizacja przez szefów obrony cywilnej województw zadań szkoleniowych w zakresie obrony cywilnej	problemowa	2

Kontrole zewnętrzne w Komendzie Głównej PSP w 2005 r.

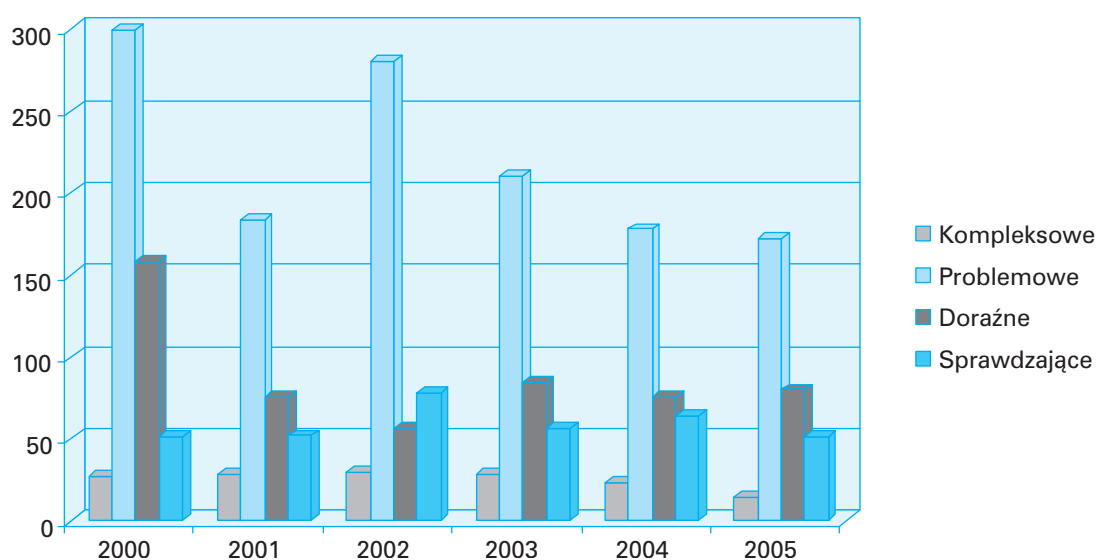
W 2005 r. w Komendzie Głównej PSP przeprowadzono siedem kontroli problemowych. Pięć z nich prowadził Departament Kontroli MSWiA oraz po jednej Najwyższa Izba Kontroli i Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Tematyka kontroli realizowanych przez Departament Kontroli MSWiA dotyczyła: funkcjonowania ratownictwa medycznego w KSRG, systemu nadzoru i kontroli szefa Obrony Cywilnej Kraju w zakresie koordynacji i realizacji zadań obrony cywilnej, ochrony ludności i zarządzania kryzysowego, struktury zatrudnienia i alokacji kadry w PSP, oceny racjonalności prowadzonej gospodarki transportowej w KG PSP oraz wyposażenia strażaków PSP w podstawowe środki ochrony indywidualnej w świetle obowiązujących przepisów. Kontrola NIK dotyczyła wykonania budżetu za rok 2004. Kontrola z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotyczyła natomiast problematyki zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, obliczania składek, wypłacania świadczeń i opracowywania druków ZUS.

Kontrole realizowane przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP

Tabela 4. Liczba i rodzaj kontroli zrealizowanych przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP w 2005 r.

Lp.	Rodzaj kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli	Jednostki organizacyjne PSP objęte kontrolą
1.	Kompleksowa	15	komendy powiatowe/miejskie PSP
2.	Problemowa	172	
3.	Doraźna	80	
4.	Sprawdzająca	51	

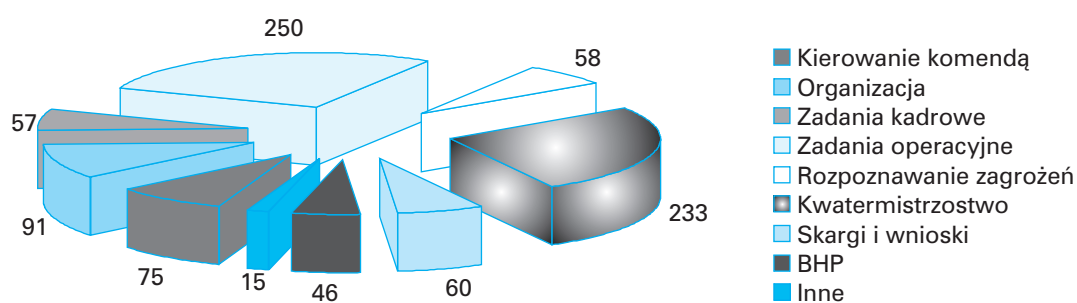
Zakresy tematyczne kontroli obejmowały realizację zadań przez komendantów powiatowych i miejskich PSP oraz działalność komend powiatowych i miejskich PSP przez nich kierowanych.

Rys. 4. Liczba i rodzaj przeprowadzonych w 2005 r. kontroli przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP w odniesieniu do lat 2000–2004

Tabela 5. Tematyka kontroli w aspekcie liczby skontrolowanych jednostek i rodzaju kontroli

Lp.	Tematyka kontroli	Liczba skontrolowanych jednostek	Rodzaje kontroli, w trakcie których badano tematykę
1.	Kierowanie komendą, realizacja zadań ustawowych komendanta p./m	75	kompleksowa problemowa doraźna
2.	Organizacja komend (zadania komórek organizacyjnych)	91	
3.	Realizacja zadań kadrowych (świadczenia, płace)	57	
4.	Realizacja zadań operacyjnych (przygotowanie do działań ratowniczych i ich prowadzenie, JRG)	250	
5.	Realizacja zadań w zakresie rozpoznawania zagrożeń (działalność kontrolna)	58	
6.	Kwatermistrzostwo, logistyka, zagadnienia finansowe	233	
7.	Skargi i wnioski	60	
8.	BHP	46	
9.	Inne	15	

Rys. 5. Struktura przedmiotowa przeprowadzonych kontroli przez zespoły kontrolne komendantów wojewódzkich PSP

Przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków w 2005 r. w Komendzie Głównej PSP i jednostkach organizacyjnych PSP

W okresie sprawozdawczym do jednostek organizacyjnych PSP wpłynęło 460 spraw, które zostały zakwalifikowane jako skargi i wnioski, w tym 88 anonimów. Bezpośrednio rozpatrzono ogółem 339 spraw, do załatwienia według właściwości przekazano 121 spraw.

Liczba skarg i wniosków skierowanych do jednostek PSP w roku 2005 była o 82 mniejsza w stosunku do roku 2004 tj. o 15,13%.

W 2005 r. w Komendzie Głównej PSP załatwiono ogółem 205 spraw, w tym:

- bezpośrednio rozpatrzono 139 spraw;
- do załatwienia według właściwości przekazano 66 spraw;
- 10 spraw pozostało do załatwienia w 2006 r.

Spośród 42 anonimów, które wpłynęły do Komendy Głównej PSP, 32 przekazano do właściwych komend wojewódzkich PSP, celem wyjaśnienia lub do ewentualnego wykorzystania służbowego.

Przedmiotem skarg i anonimów, które wpłynęły do PSP, były m.in. następujące zagadnienia:

- działalność komendantów PSP jako organów administracji rządowej (9,4%);
- personalno-kadrowe (57,9%);
- działania operacyjne (1,4%);
- czynności kontrolno-rozpoznawcze (7,2%);
- certyfikacje wyrobów ochrony osobistej strażaka (3,6%);
- sprawy kwatermistrzowskie (3,5%);
- inne (17,3%).

W komendach wojewódzkich PSP w 2005 r. załatwiono 169 spraw, o 16 więcej w stosunku do roku 2004 tj. o 10,46%. We własnym zakresie rozpatrzono 143 sprawy, o 3 sprawy więcej niż w 2004 r. Do załatwienia według właściwości przekazano 26 spraw.

Najwięcej skarg dotyczyło działalności komendantów PSP, jako organów administracji państwowej – 36 spraw oraz zagadnień kadrowych – 25 spraw.

W pierwszej grupie liczba skarg jest na poziomie roku 2004, natomiast w drugiej grupie nastąpił spadek w stosunku do 2004 r. o 14 spraw, tj. o 35,9%.

Pozostałe sprawy dotyczyły:

- działalności kontrolno-rozpoznawczej – 22 sprawy, na tym samym poziomie, co w roku 2004;
- działalności operacyjnej – 15 spraw, wzrost o 4 sprawy;
- działalności kwatermistrzowskiej – 19 spraw, wzrost o 13 spraw;
- 26 innych spraw (w roku 2004 – 22 sprawy).

Wyżej wymienione sprawy stanowią 31,1% wszystkich spraw, które były rozpatrywane w jednostkach organizacyjnych PSP.

W komendach powiatowych PSP załatwiono 86 spraw, tj. mniej o 6 w stosunku do roku 2004. We własnym zakresie rozpatrzono 57 spraw, według właściwości przekazano 29 spraw.

Najwięcej spraw dotyczyło działalności operacyjnej – 20 spraw, na tym samym poziomie, co w 2004 r.

Pozostałe sprawy dotyczyły:

- spraw kadrowych – 2, o 8 mniej niż w roku 2004;
- działalności kontrolno-rozpoznawczej – 10 spraw, o 3 więcej niż w 2004 r.;
- działalności komendantów PSP jako organów administracji państwowej – 1 sprawa, na tym samym poziomie, co w roku 2004;
- działalności kwatermistrzowskiej – 1 sprawa;
- inne – 21 spraw (w roku 2004 – 15 spraw).

Wyżej wymienione sprawy stanowią 18,7% wszystkich spraw, które były rozpatrywane w jednostkach organizacyjnych PSP.

Do wojewódzkich i powiatowych/miejskich komend PSP w roku 2005 wpłynęło 45 anonimów. Zdecydowana większość pism anonimowych dotyczyła działalności komendantów PSP jako organów administracji państwowej oraz nieefektywnego gospodarowania majątkiem PSP, prowadzenia niewłaściwej polityki personalno-kadrowej przez komendantów, korupcji w działalności kontrolno-rozpoznawczej, protekcji przy przyjmowaniu do służby i awansowaniu na wyższe stopnie.

Spośród 339 załatwionych spraw, 103 (30,38%) było zasadnych. Skarżącym udzielano pisemnych odpowiedzi, wskazując podstawy prawne podjętych rozstrzygnięć.

W przypadku przekazania sprawy do załatwienia według właściwości, informowano o tym skarżącego. W większości przypadków odpowiedzi udzielano z zachowaniem wymaganego terminu – art. 237 § 1 Kpa (w ciągu miesiąca). W 3 przypadkach sprawy rozpatrzono po upływie terminu określonego w Kpa. O przyczynach przesunięcia terminu zainteresowani nie byli poinformowani. Nierozpatrzenie skarg w ustawowym terminie spowodowane było:

- prowadzeniem dodatkowych czynności wyjaśniających;
- niewłaściwą interpretacją przepisów;
- zaniedbaniem pracownika.

Wobec funkcjonariuszy winnych zaniedbań wyciągnięto konsekwencje służbowe.

Tematyka spraw wpływających do jednostek organizacyjnych PSP w stosunku do lat ubiegłych uległa zmianie. Dominują zagadnienia personalno-kadrowe – ogółem 109 spraw.

W ramach przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków zarejestrowano ogółem 41 zgłoszeń, w tym 12 w komendach wojewódzkich PSP, a w komendach powiatowych PSP – 29 zgłoszeń.

Tematyka przyjęć interesantów dotyczyła przede wszystkim spraw wynikających ze stosunku służbowego na przykład niewłaściwy zapis treści charakterystyki stanowiska służbowego, przeniesienie do innej jednostki, niewłaściwy sposób wykonywania czynności służbowych, konflikty międzyludzkie, niewłaściwe sporządzanie dokumentów emerytalnych, możliwości podjęcia zatrudnienia, zgłoszenia obiektów do odbioru oraz:

- włączenia jednostki OSP do struktur KSRG;
- udzielenia pomocy organizacyjnej, w celu pozyskania środków na budowę spalonej remizy OSP;
- aroganckiego zachowania się funkcjonariusza;
- uwag do pracy radnego będącego funkcjonariuszem PSP;
- wniosek żony funkcjonariusza przechodzącego na zaopatrzenie emerytalne o podwyższenie wynagrodzenia mężowi;

- zabezpieczeń ppoż. i zagrożeń pożarowych.

Skargi i wnioski w jednostkach organizacyjnych PSP załatwiane są zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji, przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5 poz. 46 ze zm.).

W zakresie eliminowania źródeł i przyczyn skarg oraz skuteczności ich załatwiania kierownictwo jednostek organizacyjnych PSP podejmuje następujące działania:

- umieszcza zagadnienia związane z rozpatrywaniem skarg i wniosków w programach szkoleń, narad służbowych, odpraw oraz w planach kontroli;
- na spotkaniach kadry kierowniczej z załogami jednostek organizacyjnych PSP, informuje o niepokojących zjawiskach w przedstawionych skargach i wnioskach, polegających na znacznym wzroście liczby skarg i wniosków z danej dziedziny działalności PSP;
- w programach kontroli problemowych ujmowane są zagadnienia o dominującej tematyce w sprawach kierowanych do jednostek organizacyjnych PSP.

Wnioski

- Przyczynami i źródłami skarg wnoszonych do jednostek organizacyjnych PSP najczęściej były:
 - niezadowolenie ze sposobu załatwienia spraw przez kierowników jednostek organizacyjnych PSP;
 - spowodowanie strat w mieniu, będących następstwem interwencji jednostki PSP;
 - brak znajomości przepisów prawa przez skarżących oraz niewłaściwa ich interpretacja;
 - przedstawianie zarzutów bez ich potwierdzenia w przesyłanych dokumentach;
 - konflikty międzyludzkie;
 - konflikty przełożony–podwładny, przełożony–organizacja związkowa;
 - nieetyczna postawa funkcjonariuszy;
 - stosowanie mobbingu (zdaniem skarżących);
 - pieniactwo skarżących.
- W programach szkoleniowych naczelników OSP należy szerzej ujmować zagadnienia związane z prawem własności środków trwałych i wyposażenia jednostek, jak również z zakresu rozdziału środków finansowych z dotacji budżetowych.
- Skargi dotyczące czynności kontrolnych prowadzonych w obiektach podlegających kontroli przez PSP, spowodowane były głównie niezadowoleniem skarżących z wyników tych kontroli (w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, obiektów i terenów). Przeprowadzane postępowania wyjaśniające wykazały, że czynności te nie zawsze były przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi normami prawa. Niemniej, pion kontrolno-rozpoznawczy winien z jeszcze większą wnikliwością i starannością prowadzić nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez podmioty dokonujące obrotu substancjami stwarzającymi zagrożenie.
- W związku z zawyżaniem w latach ubiegłych liczby skarg i wniosków w zakresie kontrolno-rozpoznawczym, wzorem roku ubiegłego Komenda Główna PSP poleciła jednostkom

organizacyjnym PSP nieuwzględnianie w sprawozdaniach za rok 2005 spraw potocznie zwanych skargami „obywatela na obywatela” dotyczących naruszenia przepisów przeciwpożarowych. Sprawy te, zgodnie ze stanowiskiem KG PSP, należy traktować jako wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego na żądanie strony w trybie art. 61 Kpa. Regulacja ta sprawia, że informacja z zakresu przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków przysłana do niektórych urzędów wojewódzkich przez jednostki organizacyjne PSP różni się od tej, jaką przesłano do KG PSP. Powyższe stanowisko wpłynęło na znaczny spadek wykazywanych spraw rozpatrywanych w tym zakresie.

SUMMARY

In 2005, intensive work was conducted on the draft Act Amending the Act on the State Fire Service. The amendments to this Act concerned many issues, including the tasks of the Chief Commandant of the State Fire Service, the Provincial Commandants of the State Fire Service, the organisation and organisational regulations of the Provincial and County (Town) Headquarters of the State Fire Service as well as the health and safety aspects of the work at the State Fire Service. In the light of these amendments, the works related to the preparation and implementation of the executive provisions to this Act were carried out at the National Headquarters of the State Fire Service.

Moreover, it is well-advised to specify the work on the draft Regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration on the framework organisation of the Provincial and County (Town) Headquarters of the State Fire Service. This Regulation will replace the now effective Regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration of 8 April 1999 on this issue and regulate, depending on the needs notified, such issues as the principles of the division of the Provincial and County (Town) Headquarters of the State Fire Service into categories (depending on the number of permanent residents in the area of a Province or County, respectively), the manner of calculating full-time job equivalents for the Provincial and County (Town) Headquarters of the State Fire Service of the particular categories, the types of organisational units and the scope of their operations, the manner of integration and division of the particular organisational units, and the types of positions envisaged for the heads of the particular units. The overriding aim of this work was to identify the capacity to strengthen the staff of the firefighting and rescue units of the State Fire Service through appropriate organisational changes in the Provincial and County (Town) Headquarters of the State Fire Service.

An important change which came in 2005 was the appointment, by the decision of the Prime Minister of 3 November 2005, of Mr. Paweł Soloch, Under-secretary of State at the Ministry of Internal Affairs and Administration, for the position of the Chief of the National Civil Defence, while, by the decision of the Minister of Internal Affairs and Administration of 7 November 2005, Major-General Kazimierz Krzowski, the Chief Commandant of the State Fire Service, was appointed the Deputy Chief of the National Civil Defence.

Activities were continued in the scope of the organisation of the work of on-site archives at the organisational units of the State Fire Service. The archives are managed pursuant to the Regulation No. 28 of the Minister of Internal Affairs and Administration of 22 September 2000 on

the organisation and the scope of work of on-site archives and file repositories as well as on the principles of handling archival materials and non-archival documentation in the Ministry of Internal Affairs and Administration.

The present archival set of the National Headquarters of the State Fire Service consists of:

- an open set, encompassing the records transferred in accordance with 341 delivery and approval lists produced by the organisational units of the National Headquarters of the State Fire Service. At present, the open archival set comprises 10,475 files, including confidential materials;
- a closed set of the former Sub-officer School of the State Fire Service in Opole (92 delivery and approval lists). This set comprises 18 running metres of files;
- a closed set of the former Sub-officer School of the State Fire Service in Supraśl (81 delivery and approval lists). This set comprises 18.5 running metres of files.

The inspection activities in the State Fire Service in 2005 were concerned with:

- the implementation of financial and economic tasks;
- the use of financial resources allocated for fire protection purposes;
- the direction of the Provincial Headquarters of the State Fire Service;
- the conduct of the supervision exercised by the Provincial Commandants of the State Fire Service over experts on means of fire protection;
- the implementation of the tasks by the Quartermaster's Bureau of the National Headquarters of the State Fire Service;
- the performance of training tasks in the scope of civil protection by the Provincial Chiefs of Civil Protection.

Within the framework of the exercise of organisational and substantive supervision over the on-site archives kept at the organisational units of the State Fire Service in 2005, 6 inspections were carried out at the Provincial Headquarters of the State Fire Service in Toruń and Olsztyn, the Science and Research Centre for Fire Protection at Józefów, the Sub-officer School of the State Fire Service in Bydgoszcz, the Central Museum of Fire Service at Mysłowice and the Central School of Fire Service in Częstochowa.

In the reporting period, 460 cases, qualified as complaints and suggestions, were submitted to the organisational units of the State Fire Service, including 88 anonymous ones. A total of 339 cases were handled directly, whereas 121 were transferred for handling in accordance with the relevant range competence.

The complaints and anonymous requests submitted to the National Headquarters of the State Fire Service were concerned, e.g., with the following issues: staffing arrangements, the activities of the State Fire Service Commandants as the government administration authorities, inspection and reconnaissance activities and the certification of the firemen's means of personal protection.

The complaints and suggestions were most often caused by:

- dissatisfaction with the manner in which matters were handled by the heads of the organisational units of the State Fire Service;
- interpersonal conflicts;
- ignorance of the provisions of the law on the part of the complainants and their incorrect interpretation.